MARTIN ROMAN

SOUČASNÉ TRENDY VE VZDĚLÁVÁNÍ

- Školství ve světě se změnilo za posledních 40 let zásadně více než v ČR.
- V UK výsledek tlaku u zaměstnavatelů (excel, angličtina, time management).
- Stát více ovlivňuje, co a jak učit a pomáhá učitelům i vzděláváním.

- Studie Oxford – za 20 let zanikne 47% současných pracovních míst především díky rozšíření robotiky a umělé inteligence.
- Zaniknou celé velké skupiny pracovních míst: řidiči, textilní dělníci, recepční.
- Návrat výroby do bohatších zemí.
- Bohatí budou bohatší.

- Třetina dnešních dětí, které vystudují VŠ, nenajde práci odpovídající jejich kvalifikaci.
- Trend častějšího střídání zaměstnání, více částečných úvazků.
- Nevíme, co budou děti potřebovat umět za 30 let.
- Klíčové bude umět se postavit k problému, který jsme předtím nikdy neřešili..
- 4C: communication, collaboration, critical thinking and problem solving, creativity.

VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM V UK

- Povinná školní docházka trvá 11 let, od 5 do 16 (po 6. třídě možnost jít na náročnější selektivní školu).
- Každý student skládá v 16-ti letech General Certificate of Secondary Education ze všech předmětů.
- Pak následuje buď dvouleté maturitní studium nebo ekvivalent naší průmyslovky nebo učňovských oborů.

NEJEFEKTIVNĚJŠÍ SVĚTOVÉ SYSTÉMY SE DÁLE MODERNIZUJÍ

- Finsko 3 priority: větší míra zapojení žáka do učení, učí se smysluplné věci, každý žák si zažije úspěch.
- Singapur: teach less, learn more.
- Velká role vědy a výzkumu ve školství (71% ředitelů škol v UK ovlivňují v jejich rozhodování).
- Andreas Schleicher, OECD: Nikdo Vás ve 21.století nebude platit za to, co víte, ale jenom za to, co umíte.

PŘÍPRAVA UČITELŮ

- Mnohem větší roli má didaktika a praxe.
- Každý rok 5 dní (částečně na úkor vyučování) vyhrazeno vzdělávání učitelů.
- Britská vláda nechala všechny učitele proškolit na formativní assessment.
- Společné plánování hodin, vzájemné hospitace a rozbory hodin.
- Teachers learning communities.

ČESKÉ ŠKOLSTVÍ

- Málo se řeší, co se děje těch 45min. mezi zazvoněním.
- Téměř se nezměnily osnovy za posledních 40 let.
- Převládá frontální výuka v neefektivní formě, je snazší.
- Připravujeme děti na AZ kvíz / v Británii někdy postrádají znalostní kotvy.
- Pedagogické fakulty kladou mnohem větší důraz na znalost faktů v daném předmětu, než na didaktiku.

CO JE UČENÍ?

- Učení je změna v dlouhodobé paměti (Kirschner a ost., 2006).
- Nepříjemná pravda: studenti se neučí to, co je učíme (Wiliam, 2017).
- Nejdůležitější faktor ovlivňující učení je, co už student zná. Zjistěte to a učte je podle toho (Ausubel, 1968).
- Jediná efektivní cesta ke změně: vzdělávání učitelů.
- Špičkový učitel naučí dvakrát tolik, co průměrný a čtyřikrát tolik, co podprůměrný.

FORMATIVNÍ HODNOCENÍ

- Souhrn postupů, díky nimž učitel v každý okamžik ví, jak jsou na tom jeho žáci a tomu přizpůsobuje svou výuku a formu zpětné vazby.

- Na základě výsledků výzkumů od r. 1998, zakladatelé Dylan Wiliam a Paul Black.

- Všeobecně akceptovaný standard ve vzdělávání.
- Učitelé toho dělají méně, studenti více.
- Vzdělávání učitelů je jediná cesta k rychlému zlepšení školství.
- Formativní hodnocení je velmi efektivní.

EDUCATIONAL ENDOWMENT FOUNDATION TOOLKIT

Intervention	Cost	Quality of evidence	Extra months of learning
Feedback	££	🔒🔒🔒	+8
Metacognition and self-regulation	££	🔒🔒🔒🔒	+8
Peer tutoring	££	🔒🔒🔒🔒	+6
Early years intervention	£££££	🔒🔒🔒🔒	+6
One to one tuition	££££	🔒🔒🔒🔒	+5
Homework (secondary)	£	🔒🔒🔒	+5
Collaborative learning	£	🔒🔒🔒🔒	+5
Phonics	£	🔒🔒🔒🔒	+4
Small group tuition	£££	🔒🔒🔒🔒	+4
Behaviour interventions	£££	🔒🔒	+4
Digital technology	££££	🔒🔒🔒🔒	+4
Social and emotional learning	£	🔒🔒🔒🔒	+4

5 PRINCIPŮ FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ

1

- Znát cíl učení v hodině a podle čeho bude student hodnocen
- Ukázat studentům práce hodnocené různými známkami.

2

- Vést diskusi tak, aby měl učitel v každém okamžiku přehled o stavu učení žáků.
- Nehlášení se, učitel náhodně vyvolává.
- Více otevřených otázek (vytváří se tím znalost).
- Čekat na odpověď 3 sekundy.

- Bílé tabulky.
- Propouštěcí lístky z hodiny.
- Písemky se nepíší až na konci časového období.

3

- Zpětná vazba učitele, která podporuje proces učení.
- V první fázi jen označení chyb, žák se učí při odstraňování.
- Známka znehodnocuje komentář.
- Známkovat méně prací, ale lépe.
- Obecná chvála ani kritika nejsou učinné.

4

Aktivovat ostatní studenty jako zdroje učení.

- Práce ve skupinkách efektivní.
- Lepší učí horší.
- Hodnotí se vzájemné práce.
- Studenti si tvoří a vypracovávají testové otázky, nejlepší jsou pak opravdu použity.

5

Schopnost studenta porozumět svému procesu učení.

Kniha Dylana Wiliama: **Zavádění formativního hodnocení – praktické techniky pro základní a střední školy.**

Kniha Paula Ginnise: **Efektivní výukové nástroje pro učitele.**

- Vydáno ve spoluprásí s EDUkační LABoratoří – EDULAB
- Záměr vydávat aspoň jednu knihu ročně.
- Na výběru knih se podílejí PORGu, kde se techniky pilotně zavádějí.
- IB maturita rozvíjí všechny potřebné kompetence.

WWW.CTENIPOMAHA.CZ